

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13 / Telefon 3440 in 3450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni število računa št. 11.408

Zaplodek ameriškega fašizma

AKCIJA WATERSOVIH »SIVIH SRAJC«.

V članku »Nevarnost fašizma za Evropo in svet« smo opozorili na tesno povezanost raznih fašističnih pokretov, posebno pa na zvezo med Mussolinijem in Hitlerjem. Ob koncu smo pa izrekli potrebo po osnovanju velikega bloka demokracije, ki naj bi se zbral okoli Francije in Anglije. Pridružiti bi se mu morala tudi Amerika, kajti fašizem postane prej ali slej lahko tudi njej nevaren. Ko smo to pisali, se je pa v Združenih državah dogodilo nekaj, kar je našemu opozorilu dalo že konkretno obliko: dobile so fašistični pokret. Že pred več ko enim mesecem se je zbralo v prestolnem Washingtonu okoli 20.000 bivših bojnikov, ki so se utaborili pred Belo hišo, organizirali pohod »bataljona smrti« in med neprestanim demonstriranjem zahtevali izplačilo veteranskih rent za nazaj in za naprej. Veterani so hoteli večkrat naskočiti Belo hišo, a bili so vselej odbiti. V petek in v soboto so napravili zadnji naskok. Nastal je krvav spopad in — veterani so odšli.

Niso se pa razšli na svoje domove; odzvali so se yablu župana mesta Johnstowna v Pennsylvaniji in premestili svoje taborišče tja, da napravijo tako veliko središče za nadaljno akcijo, ki se izpreminja v popolnoma političen pokret fašističnega kova. Voditelj novega pokreta je veteran Waters, ameriški Hitler ali Mussolini, ki je izdal tudi že svoj prvi proglas in izjavil, da hoče iztrgati vlado iz rok »mož z denarnimi mošnjami« in jo izročiti v roke ljudstvu. Nadalje je izjavil Waters pred odhodom iz Washingtona, da veterani niso kapitulirali, temveč samo spremenili dosedanje taktiko. Iz Johnstowna bodo naslovili na vse Američane, apel, naj se pridružijo pokretu »sivih srajc«. Kakor se torej vidi, posnemajo ameriški veterani v vsem Hitlerja in njegov pokret. Da pa pokret ni tako nenevaren, dokazuje dejstvo, da bo imel Waters najkasneje v 14 dneh 25 do 30 tisoč uniformiranih agitatorjev, ki bodo preplavili vse Združene države. Vsak ameriški bojevnik iz svetovne vojne bo agitator novega narodno-socialističnega ali fašističnega pokreta. Vsa organizacija bo urejena popolnoma vojaško in Waters govori že sedaj o »vojaki vojske sivih srajc«.

Če kje, potem je v politiki prerokovanje zelo težka in negotova stvar; nemožno je radi tega pripisovati Watersove-

mu pokretu preveliko važnost, prav tako bi pa bilo nesmiselno podcenjevati ga in omalovaževati. V Ameriki so prav sedaj razmere take, da je vzdušje za nov ekstremistični pokret kakor nalašč ustvarjeno. Široke ameriške množice so po prenehanju slavne »prosperitete« izgubile zaupanje v staro strankarsko dvo-zvezdje republikancev in liberalcev. Že dolgo se pojavlja želja po osnovanju tretje stranke, ki bi uveljavila voljo širokih ljudskih plasti; kajti ves svet ve, da sta sedanjí ameriški stranki kljub vsej »demokraciji« v rokah kapitalistične klike gornjih desetih tisočev milijarderjev in multimilijonarjev in med njima pravzaprav, razeh taktične, ni nobene idejne razlike. Mimo vsega tega pa moramo pomisliti tudi, da je v Združenih državah sedaj že skoraj enajst milijonov ljudi brez posla, ki pripisujejo krivdo za vse svoje gorje skoraj izključno vladi. In naposled je tu tudi še najmlajša generacija, ki ne pozna več nekdanjega pravičnega ameriškega blagostanja, ampak samo ogromno razliko med nepopisnim bogastvom na eni in neznosnim siromaštvom in trpljenjem na drugi strani. Ta generacija misli precej drugače kakor starejša, ki se sedaj pred volitvami oklepa bodisi Hooverja bodisi Roosevelta.

V takem vzdušju je torej čisto mogoče, da se novi Watersov fašistični pokret kaj naglo razširi, zlasti še, ker je nasproten komunizmu, za katerega se Američan, tudi brezposelni delavec, nikakor ne more navdušiti in ogreti. Naj bo pa že kakorkoli: pred vrati Amerike stoji fašizem, pripravljen na prvi naskok na stare postojanke republikancev in liberalcev, pripravljen pokazati v novem svetu to, kar je v Italiji in v Nemčiji že zadosti jasno pokazal in izpričal. Spričo tega dejstva bo najbrže tudi gospod senator Borah že v bližnji bodočnosti precej drugače presojal evropske politične razmere kakor jih sedaj, ko se nekritično navdušuje za italijansko »razoroževanje« in nemško »enakopravnost«. Watersov pokret je pa naposled tudi dokaz, da se v sedanjem svetu povsod nevarno majejo stari temelji: celo v tisti najbolj konservativni Ameriki, kjer bito bili najmanj pričakovani. Vse to pa znova potrjuje, da sedanja svetovna kriza ni v prvi vrsti gospodarska, temveč — duhovna!

Nemčija pred fašistično revolucijo

ULTIMAT NARODNIH SOCIALISTOV PAPENOVÍ VLADI. MOBILIZACIJA NAPADALNIH ODDELKOV. ZAVAROVANJE BERLINA.

BERLIN, 3. avgusta. Narodni socialisti so pod utišom volitev prešli v ofenzivo proti Papenovi vladi, pripravljeni se poslužiti vseh sredstev, da se polaste državne oblasti. Zdi se, da so uvideli, da parlamentarnim putem njihovi smotri niso dosegljivi. Poslali so zato vladi ultimatum, v katerem zahtevajo: 1. Državna vlada se mora spremeniti; mestni državnega kancelarja in notranjega ministra se morata izročiti narodnim socialistom. 2. Vsa ostala ministrstva se morajo po sporazumu z narodnimi socialisti izročiti ljudem, ki uživajo njihovo zaupanje. Le general Schleicher lahko še ostane. 3. Državni zbor se ne skliče. Mimo tega zahtevajo popolnoma narodno-socialistično vlado v Prusiji.

Ultimatum je povzročil v Papenovi vladi veliko vznemirjenje in ba- je tudi nesoglasja. Dočim so nekateri ministri pripravljeni ustreči Hitlerju, se drugi, zlasti Papen sam, temu protivijo. Vsekakor pa je položaj sedaj tak, da je mogoča samo še diktatura von Papena ali hitlerjevcev, kajti izročitev vlade narodnim socialistom bi pomenila v tistem trenutku tudi uvedbo fašistične diktature. Zdi se, da nameravajo hitlerjevci, če Papen ultimata ne sprejme, s silo stopiti na čelo Nemčije. Baje so mobilizirane že vse njihove čete in čakajo samo še na ukaz, da prično revolucijo. Vlada je razvrstila okoli Berlina močne čete državne obrambe. Položaj postaja zelo resen.

Hitlerjeva napoved prevrata

HITLERJEVCI NE BODO RATIFICIRALI LOZANSKEGA SPORAZUMA. S CENTRUMOM SE NE BODO POGAJALI.

LONDON, 3. avgusta. »New s Ch r o n i c l e« objavlja interview z voditeljem nemških narodnih socialistov Adolfom Hitlerjem. Voditelj nemškega fašizma je izjavil dopisniku londonskega lista, da narodni socialisti, ko se polaste oblasti, lozanskega reparacijskega sporazuma ne bodo ratificirali. Ustanovitev fašistične države se bo v Nemčiji izvršila v najkrajšem času. Zaradi tega je vsako sodelovanje ali sploh pogajanje z osrednjimi strankami popolnoma izklju-

čeno in nepotrebno.

Blvsiga državnega kancelarja doktor Brüninga je nazval Hitler »velikega mojstra napačnih zaključkov«. Nemška narodna socialistična stranka priznava nemške zasebne kredite, obrestovala jih pa bo največ s tridstotnimi obrestmi. To je važen cilj narodnih socialistov. (Poslednje besede je Hitler naslovil pač na angleške upnike, da bi jih potolažili! Op. ur.)

Pohod brezposelnih v Ottawa

LONDON, 3. avgusta. Praznični mir, ki je zavladal pred dnevi na državni konferenci v Ottawi, je skali prihod množice brezposelnih, ki so prispeli s številnimi tovornimi avtomobili in vlakci v Ottawa iz vse dežele. Brezposelni so demonstrirali pred skupščinsko palačo, v kateri zaseda državna gospodarska konferenca, za znižanje carin in za zvišanje brezposelnih podpor. Kanadski ministrski predsednik Bennett bo sprejel v posebni avdijenci sedemčlansko deputacijo brezposelnih, ki so se utaborili v bližini parlamenta pod šotori, v katerih tudi prenočujejo.

Uspehi olimpiade

LOS ANGELES, 3. avgusta. Pri umetnostnem tekmovanju so dobili na olimpiadi odlikovanja: Šved Walli za slikarstvo, Američan Blair za risanje, Američan Sollnkin za tisk, Američan Young za kiparstvo in Anglež Hughes za arhitekturo. V rokoborbi je Kanadec Macdonald premagal Madžara Som-boryja v 13.4 minutah. V težki kategoriji je dobil naslov svetovnega mojstra Šved Richthof, ki je premagal Avstrijca Frischla. Pri teku na 200 m je dosegel Američan Medcalfe v času 21.5" nov svetovni rekord.

Utrjevanje Belgije

BRUSELJ, 3. avgusta. V nekem razgovoru je izjavil belgijski minister za narodno obrambo, da namerava belgijska vlada vzhodno državno mejo zavarovati z najmodernejšim trdnjavskim pasom. V neposredni bližini me-

je bo zgrajena v vsej dolžini vrsta manjših utrd, za njo pa bo prišla gosta vrsta najmodernejših podzemlj-skih trdnjav, katerih vsaka se bo raztezala na ozemlju 16 do 20 hektarjev. V tretji obrambni črti pa bo zgrajenih pri Lüttichu in Namurju 16 ogromnih fortov.

Borba proti Židom v Tunisu

PARIS, 3. avgusta. V Sfaxu v Tunisu je prišlo pred dnevi zaradi manjšega spora med nekim arabskim usluž-bencem in njegovim židovskim gospodarjem do velikih izgredov proti Židom, ki jih je v mestu nad 4000. Raz-jarjena množica domačinov je vdrla v židovsko mestno četrt, pretepla prebivalce in jim razbila stanovanja in sinagogo. Težko ranjenih je bilo več židovskih trgovcev in neki rabin. Red so napravile šele redne vojaške čete. V mestu je proglašeno obsedno stanje.

STIMSONOV GOVOR V RADIU.

WASHINGTON, 3. avgusta. Iz uradnih poročil je razvidno, da bo v četrtek govoril v zunanjem uradu senata državni tajnik Stimson o zunanji politiki Združenih držav. Ta govor bodo prenašale vse ameriške radijske postaje. V svojem govoru se bo Stimson bavil zlasti z ameriški načrti v vprašanju dolgov.

LONDON, 3. avgusta. Iz Harbina poročajo, da so vesti o smrti generala Ma neresnične. V kitajskih uradnih krogih v Pekingu enako zatrjujejo, da je japonska vest o generalovi smrti netočna in da je general Ma te dni sam sporočil, da je živ in da nadaljuje borbo proti Japoncem.

Vojna med Bolivijo in Paragvajem

SOVRAŽNOSTI SO SE PRIČELE BREZ VOJNE NAPOVEDI. VSA POSREDOVANJA ZAMAN. INTERVENCIJA DRUŠTVA NARODOV.

NEW YORK, 3. avgusta. Med Bolivijo in Paragvajem so se formalno že pričele sovražnosti. V sporu med obema državama za posest Gran Chaca, je nastopila v pondeljek nepričakovana sprememba. Bolivijске čete so zavzele utrdbo Bovueron, kar smatra Paragvaj za odkrito vojno napoved. Po vesteh iz Assunciona je proglašena v Paragvaju splošna mobilizacija, obenem pa tudi izjemno stanje v vsej republiki. Peruanski poslanik pri bolivijski vladi v La Pazu, je napravil še zadnje poskuse, da bi preprečil izbruh vojne in ohranil mir. Njegovo prizadevanje pa je ostalo brezuspešno, ker je bolivijska vlada odklonila vsako posredovanje. Iz Assunciona se dalje poroča, da je paragvajski zunanji minister v pondeljek poslal svetu Društva narodov brzojavko s prošnjo, da bi sklical v svrhu poravnave spora mednarodno obrambno sodišče. V dopisu

paragvajskega zunanjega ministra se naglašja, da je postopanje Bolivijske težka kršitev pakta Društva narodov. Predsednik sveta Društva narodov M o t t a, je naslovil na pariška diplomatska zastopnika Bolivije in Paragvaja brzojavko, v kateri ju poziva, da poskušata doseči pri svojih vladah opustitev vsake postritve položaja in pričetka sovražnosti.

BUENOS AIRES, 3. avgusta. Kakor poroča list »Noticias«, je argentinska vlada predlagala mednarodnim krogom v Braziliji, Čilu in Peruju, da tudi oni, kakor že Argentina, ne priznajo nobenih sprememb mej, ki bi mogle nastati kot posledica vojne med Bolivijo in Paragvajem. Zunanji minister Bolivije Z a l l e s je trenutno v Čilu, kjer poskuša po nalogu svoje vlade doseči nevtralnost republike, kakor tudi prepoved železniškega prevažanja orožja čez čilsko ozemlje.

Skladatelj Oskar Dev

Sinoči ob 23. uri je v svojem stanovanju v Maistrovi ulici 1 umrl upokojeni deželni sodni svetnik **Oskar Dev**. Neizprosna smrt nam je ugrabila z njim odličnega skladatelja, organizatorja in plemenitega človeka, ki mu bo v naši kulturni zgodovini ohranjen trajen časten spomin.

Oskar Dev je bil rojen 2. decembra l. 1868. v Planini na Notranjskem, gimnazijo je studiral v Ljubljani in v Novem mestu, pravo pa na Dunaju, v Pragi in Gradcu. Po dovršenih studijah je stopil v sodno službo in služboval kot sodnik v Postojni, Brdu, Škofji Loki, Kranju in Mariboru, kjer je bil do lanske upokojitve predsednik senata trgovskega sodišča okrožnega sodišča.

Že v nižji gimnaziji se je pričel intenzivno zanimati za glasbo, razvijal se je pri Glasbeni Matici v Ljubljani, pozneje pri p. Hugolinu Sattnerju v Novem mestu, pravi vpogled v glasbeni svet mu je pa odprl kot visokošolcu naš veliki Hubad. Na Dunaju se je šolal v »Ambrosius-Vereinu«, kjer ga je vodil J. Böhm. Ko je l. 1901. pričel Gojmir Krek izdajati »Nove akorde«, mu je Dev poslal pesem »Mak«, in ugodna kritika ga je navdušila za nadaljina dela, ki so izšla v »Novih akordih« in pri ljubljanski Glasbeni Matici. Zadnje njegove zbere je pa izdala Katoliška tiskarna v Gorici.

L. 1906. je začel zbirati koroške narodne napeve, ker se je bal, da se bodo sicer porazgubili. Temu delu je ostal zvest do smrti, ko je pripravil skupno izdajo koroških narodnih pesmi, a je ni več dočkal. Povsod, kjer je služboval, je bil tudi zborovodja in ko je l. 1919. prišel v Maribor, je postal sekvester »Theater- und Casinovereina« in Filharmonije in kmalu nato je ustanovil našo Glasbeno Matico, ter organiziral glasbeno šolo in pevski zbor. Pozneje je ustanovil še svoj »Devov kvartet«, ki je deloval do smrti svetnika Posege. Njegova zasluga je tudi, da je spravljal ob prevratu v Maribor Hinka Nučiča, ustanovitelja našega sedanjega Narodnega gledališča. Devovo delo je bilo torej zelo mnogostransko in pomembno in posebno v Mariboru ga ne bomo nikoli pozabili, postavil si je trajne žive spomenike.

Pokojnikovo truplo leži na mrtvaškem odru v Mariboru v Maistrovi ulici št. 1, od koder bo jutri v četrtek ob 17.30 prepeljano v Ljubljano in pokopano med našimi zaslužnimi kulturnimi delavci na pokopališču pri Sv. Križu. Pogreb bo v petek 5. t. m. ob 17. uri.

Slava Oskarju Devu!

Našim naročnikom!

Pondeljki št. 1 smo priložili poštoznice. Cenjene naročnike vljudo prosimo, da nam naročnino čim prej nakazujejo. Z rednimi nakazili olajšajo naročniki upravi mnogo dela, sami pa si zagotovijo redno dostavo lista.

Uprava »Večernika«.

† Zlatomašnik Jožef Sinko.

Pri Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah je včeraj popoldne preminul v starosti 68 let župnik in zlatomašnik g. Jožef Sinko. Častitljivi pokojnik je župnikoval 8 let pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah in 32 pri Sv. Lovrencu v Sloven. goricah. Farani so skromnega in miroljubnega gospoda zelo spoštovali in visoko cenili. Časten mu spomin!

† Julijana Kogejeva.

Davi ob 2.30 je umrla v stanovanju v Vrtni ulici št. 21 gospa Julijana Kogejeva, rojena Harmelova, življenjska družica mariborskega notarja g. Jakoba Kogejca. Pogreb blage pokojnice bo jutri v četrtek ob 15. uri popoldne iz Vrtnice ulice na franciškansko pokopališče na Pobrežju. Pokojnici večni mir! Osamljenemu možu in sorodnikom naše najgloblje sožalje!

Kovinarska zadruga

vabi svoje članstvo, da spremi na zadnji poti včeraj popoldne preminulo gospo Marijo Sinkovičovo, ženo ključavničarskega mojstra. Pogreb blage žene bo jutri v četrtek ob pol 17. uri iz mrtvašnice na pobreškem pokopališču.

Zborovanje slovenskih trgovcev v Mariboru

NA ZBOROVANJU BODO GOVORILI TRGOVSKI MINISTER IVAN MOHORČIČ, PREDSEDNIK JOSIP KAVČIČ IN VILKO WEIXL.

Zveza trgovskih gremijev bo priredila v okviru »Mariborskega tedna« v Mariboru v nedeljo 7. t. m. veliko javno trgovsko zborovanje ob 10.15 dopoldne v unionski dvorani.

Zborovanja se bo udeležil tudi minister za trgovino in industrijo g. Ivan Mohorčič. Zborovanje bo manifestacija vsega slovenskega trgovstva. O položaju in težnjah naše trgovine bo poročal zvezin predsednik g. Josip Kavčič, o položaju mariborskega trgovstva pa gremijalni načelnik g. Vilko Weixl.

Za »Mariborski teden« je dovolila železniška uprava polovično vožnjo. Legitimacije se dobi pri »Putniku« in njegovi

vih podružnicah ter pri denarnih zavodih.

Minister za trgovino in industrijo se pripelje v Maribor pred 10. uro z avtomobilom preko državnega mosta, zato naj se ob tem času zberejo pri mostu vsi naši trgovci, da ga tako čim dostojneje sprejmejo in pozdravijo.

Trgovci iz bivše ljubljanske oblasti, ki se odpeljejo z avtomobili na to zborovanje, bodo počakali g. ministra okoli 8. ure zjutraj v Slovenski Bistrici, in ga spremljali v Maribor. Prosimo tudi ostale udeležence, ki se z avtomobili udeležijo tega zborovanja, da se priključijo spremstvu.

Odlikovanje.

Z redom jugoslovanske krone IV. stopnje je odlikovan primarij internega oddelka tukajšnje bolnišnice in docent g. dr. Ivan Matko. Čestitamo!

Iz šolske službe.

Na tukajšnje moško učiteljske sta premeščena profesorja Vladko Mlakar in Rudolf Šaršon, oba doslej na tukajšnjem državnem ženskem učiteljskem; na državno glasbeno akademijo v Zagrebu je premeščen za učitelja Andra Mitrovič, bivši tajnik Narodnega gledališča v Mariboru. V višjo položajno skupino pa so napredovali: Terezija Cerjakova, Mirko Ravter, Viktor Rode, Ivanka Runovčeva, Marija Lomberjeva, Milka Jugova in veroučitelj Gratus Kostanjšek, vsi v Mariboru, nadalje Marija Lutmanova v Račah, Emilija Grčarjeva, učiteljica na tukajšnji dekliško meščanski šoli in Ciril Kafol, učitelj v Ptuj.

Veslači!

Prijave za veslaško tekmo se sprejemajo še do 5. avgusta zvečer v kopališču Käfer. Prijavnine ni. Dame dobrodošle! Start za vse kategorije dne 9. avg. točno ob 18. uri na mostu mariborskega otoka — cilj pri kopališču Käfer. — Vodstvo veslaške tekme.

Počitniškemu domu na Pohorju

sta darovala ob priliki obiska, navdušena za to lepo mladinsko napravo, ravnatelj Narodne banke g. Andrija Ljubimkovič 100 Din in zdravnik g. dr. Pichler 200 Din. Iskrena hvala!

Zahvala!

Za mnogoštevilno udeležbo pri pogrebu Petra Kosa, žrtve na Meljskem hribu, izrekamo najlepšo zahvalo gasilnemu društvu v Mariboru in na Pobrežju. — Žalujemo ostali.

Sv. Martin na Pohorju klimatično zdravilišče.

Ministrstvo za trgovino in industrijo je na podlagi zakona o davčnih olajšavah za hotelsko industrijo proglasilo kraj Sv. Martin na Pohorju za klimatično-turistično zdravilišče.

Petdesetletnica pesnika Gradnika.

Danes praznuje v Ljubljani petdesetletnico rojstva eden naših največjih pesnikov, avtor mnogih pesemskih zbirk Alojzij Gradnik. Več objavimo o njem jutri. Številnim gratulantom se pridružujemo tudi mi. Še na mnogo leta!

Sprememba v službi.

Ministrstvo za zgradbe je sprejelo odstavko g. inž. Josipa Murse na funkcijo komisarija vodne zadruga v Dolnji Lendavi. Na njegovo mesto pride g. inž. Albin Vilerding iz Belovarja.

Smrtna kosa.

V zadnjem času so umrli v Mariboru: Darinka Nada Škerljeva, učiteljica, stara 26 let; Terezija Roškarjeva, posestnica, 66 let; Margareta Weissova, hčerka ključavničarja, 7 let; Matija Sternad, posestnik, 60 let; France Lubej, občinski delavec, 57 let; Elizabeta Ferševa, zasebnica, 63 let; Marija Kupljenova, žena železniškega uradnika, 31 let; Antonija Vošnikova, zasebnica, 76 let; Oto Fak, sin delavca, 3 mesece; Mihael Vračko, zasebnik, 90 let; Olga Venclova, učiteljica, 62 let; France Polajenko, delavec, 20 let; Marija Klampferjeva, žena železničarja, 61 let in Julijana Wellejeva, žena prevoznika, stara 72 let. N. p. v m.!

Sportne srajce v vseh barvah in izdelavah po želji v vsaki obliki od Din 48.— naprej. I. Babič, Maribor.

Ljudsko gibanje.

V mesecu juliju so zagledali luč sveta 104 novorojenci, smrt je pokosila 59 oseb in pred oltar je stopilo 37 parov. Od novorojencev je bilo 54 dečkov in 50 deklic. V posameznih mestnih župnijah je bilo: v stolni 59 rojstev, 14 smrtnih primerov in 7 porok; v frančiškanski 7 rojstev, 7 smrtnih primerov in 11 porok; v magdalenski 37 rojstev, 33 smrtnih primerov in 18 porok; v evangelijski župniji je bil en smrten primer, v pravoslavni pa eno rojstvo, en smrtni primer in ena poroka.

Učiteljski upokojeanci in upokojenke za Maribor in okolico imajo svoj prihodnji sestanek v četrtek 4. avgusta popoldne ob četrti uri pri teti Koštomajevi v Mlinski ulici.

Oddaja zakupa restavracije na postaji Jesenice

bo potom licitacije 25. avgusta t. l. pri ravnateljstvu drž. železnic v Ljubljani. (Oglas je v vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani).

Zavod šolskih sester

bo sprejemal v šolskem letu 1932-33 v internat tudi gojenke, ki bodo obiskovale srednje ali strokovne šole v Mariboru.

Tujski promet.

V mesecu juliju je bilo pri tukajšnjem zglasevalnem uradu prijavljenih 1419 tujcev. Od teh je bilo 408 tujih državljanov, in sicer 89 Dunajčanov, 44 Gradčanov in 275 drugih tujcev.

Napad na osebni avto.

Trem hoškim fantom, Martinu Rečniku, Antonu Kučerju in Jožetu Vidoviču je predvčerajšnjim zvečer, ko so popivali v neki gostilni, vino čisto zmešalo glave. Domov grede so namreč ustavili v bližini Tomažičeve gostilne nek osebni avto. Postavili so se na sredi ceste in se niso zmenili za soferjeve signale. Ko je avto privozil bližje, je eden izmed fantov udaril po špi, da se je zdrobila. Pri tem je dobil neki moški v avtomobilu poškodbe na levi roki, pa tudi fant se je hudo porezal. Ker je škoda, ki so jo povzročili, precejšnja, je lastnik avtomobila prijavil zadevo orožnikom. Orožniki so danes dopoldne vse tri aretirali in prignali v zapore tukajšnjega sodišča.

Krvava drama na deželi.

Naglo se je raznesla vest po apaški kotlini o grozni žaloigr, ki se je dogodila v vasi Podgorje preteklo nedeljo popoldne. Polir Ivan Peršak je oddal na 22-letno posestnikovo hčerko Asto Rusovo več streliv in jo nevarno ranil, sam sebi pa pognal kroglo v desno senco in obležal na mestu mrtve. Polir Peršak je bil prišel pred poldrugim letom v Apaško kotlino, kjer je bil zaposlen pri regulacijskih delih na reki Muri. Kmalu se je seznanil z Asto Rusovo in med njima so se razvili ljubezenski odnosi in morala bi se bila tudi že poročiti. Astin brat, s katerim sta skupno gospodarila na majhnem posestvu, pa je nekega dne prišel čudno vost. Bil je izvedel, da je Peršak že poročen in da živi njegova žena nekeje v okolici Maribora. Asta je bila razočarana in je seveda napravila vsemu konec. Peršak se je trudil na vse mogoče načine, da bi prepričal dekle o svoji zvestobi in ljubezni, toda zaman. Odločil se je za krvavo maščevanje in kar je sklenil, je tudi storil. Težko ranjena Asta se bori s smrtjo v radgonski bolnišnici. Peršaka pa so že pokovali.

Kdor hoče svež in zdrav ostati, naj popije en- do dvakrat na teden pred zajtrkom kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice. Zdravniška poročila iz bolnišnic svedočijo, da radi pijejo »Franz Josefovo« vodo zlasti bolni na črevesju, ledvicah, jetrih in žolču, ker brez neprijetnih občutkov in posledic promptno odvajajo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Lepo vreme do jeseni

— tako pravijo vremenski preroki. In v resnici je mesec avgust najlepši mesec za daljše in krajše izlete v planine. Tako upamo, da bo v nedeljo 7. avgusta na Klopnem vrhu toliko planincev, kakor jih Klopni vrh še ni videl. Proslava 10letnice koče na Klopnem vrhu bo torej dostojen praznik naših planincev, ki bodo pa tudi skrbeli, da bo vsak kar najbolje postrežen. Posebnost bo na raznju pečeni janček.

Ponesrečen beg iz jetnišnice.

Odkar so nekega mladega ključavničarja utaknili za zamrežena okna v tretjem nadstropju v tukajšnji jetnišnici, je dan in noč premišljeval, kako bi pobegnil v zlato svobodo. Koval je načrte, ki so se mu vsaj trenutno uresničili. Iztaknil je neke močno pilo in ko je preteklo noč v jetnišnici vse potihnilo, je pričel mladi ključavničar svoje begunsko delo. Pilil je in pilil zelo previdno in spretno debele železne droge v zamreženem oknu in jih končno tudi prepilil. S silo je razmaknil železno okovje, se povzpел do strešnega žleba in se spustil doli. Kot veverica je splezal nato po visokem zidu, s katerim je ograjena jetnišnica, in se spustil na ulico. Ni pa imel sreče. Pazniki v jetnišnici so še pravočasno opazili ključavničarjev beg. Obkolili so ograjo, in čim se je nevstrašeni begunec spustil z ograje na tla, ga je že zgrabila krepka paznikova roka. Odvedli so ga nazaj v jetnišnico, mu odkazali drugo celico, kjer premišljujejo sedaj o ponesrečenem begu v zlato prostost.

Izložbe in zborovanje.

Za Mariborski teden sta gremij trgovcev in Slovensko trgovsko društvo razpisala nagrade za najlepše urejena izložbena okna. Opaža se že splošno prenavljanje izložb in čujemo, da bodo nekatere tvrdke opremile svoje izložbe v prav velikem obsegu in na najmodernejši način. — Sklenjeno je tudi, da priredi zveza trgovskih gremijev 7. t. m. veliko trgovsko zborovanje v Mariboru, za katero je med trgovci že sedaj največje zanimanje, ker bodo ob tej priliki nastopili prvovrstni in najmerodajnejši predavatelji.

Pretep.

V neki gostilni v Spodnji Koreni so se sinoči pograbil fantje med seboj. V pretepu je neki Tone udaril z ročico 20letnega posestniškega sina Franca Frasa tako močno po levi roki, da mu jo je zlomil v komolcu. Poškodovanega fanta so morali spraviti v tukajšnje bolnišnico.

Popravljam vse moško perilo po jako nizki ceni. I. Babič, Maribor.

Nezgode.

V Počehovi je doletela 4-letno Anico Poševo, delavčevo hčerko, hušja nezgoda. Dekletce je skakalo ob nekem jarku in padlo 3 metre globoko. Pri padcu si je zlomilo desno nogo v gležnju. Pri rezanju mesa se je včeraj popoldne hudo urezal v desno nogo mesarski pomočnik France Lešnik iz Krčevine. Pod voz pa je prišel po nesrečnem naključju 53-letni delavec Avgust Kosi iz Limbuša. Pri tem je dobil hude poškodbe na obeh nogah. Vse tri ponesrečence so pripeljali danes dopoldne v mariborsko bolnico.

S policije.

Snoči in danes je policija aretirala pet oseb. Aretiran je bil France N., ki je pred dnevi pobegnil iz pobiljševalnice, nadalje neki Aleksander in Vilbald, ker sta brez dovoljenja beračila po mestu, neki Jože L., ki je osumljen, da je ukradel svojemu znanu par novih čevljev in Henrik K., ker se je pijan nalašč zaletel v nekega kolesarja in ga podrl. Zabeleženih imajo tudi 2 prijav, povečini radi razgrajanja in kršitve cestno-polijskih predpisov.

Moško perilo po meri pri I. Babič, Maribor.

Spomenik kralja Matjaža na Peci

SLAVNOSTNO ODKRITJE ORJAŠKEGA KIPA 21. T. M.

Mislimo, da ga ni Slovenca, ki bi mu bila neznana pravljica o kralju Matjažu. Pravljica ima mnogo krajevnih variant, ki so si pa v bistvu zelo slične. Globoko vko reninene so narodne pravljice posebno na Koroškem, najbolj pa pravljica o kralju Matjažu. Koroška varianta zaključuje zgodbo s trditvijo, da so bili prav vrhovi Pece tisti, ki so na višji ukaz zagnili zaradi pravičnosti preganjanega kralja in njegovo vojsko. Tam čaka kralj — simbol pravice in blagostanja, — da pride dan, ko osvobodi s svojo vojsko vse sovražnike naroda in zatre vse krivice in trpljenje ter popelje ves slovenski narod v novo dobo življenja, v dobo popolnega zedinjenja in bratske sloge.

Tekom sto in stoletnega trpljenja in zaslužnjega deležen samo krivic in preganjanja ni naš narod izgubil vere v pravičnost in lepše življenje. Pravice niso mogli ubiti vsi številni sovražniki naši,

ne, tam spi pravica in naša sreča v Peci — kralj Matjaž. In vse oči naroda so se obračale na njo in čakale, zakaj »kadar bo kralj Matjaž kraljeval, tedaj bo kmetič dobro kmetoval.«

Kako globoko korenini ta pravljica posebno na Koroškem, kaže dejstvo, da je tukajšnje prebivalstvo odločilo postaviti pravljicnemu kralju Matjažu trajen spomenik.

Odbor za izvedbo tega načrta je pod Peco posekal orjaško stoletno lipo, ki mu jo je podaril posestnik g. Florin, ter jo odposlal v Ljubljano. Akad. kipar g. Pirnat je iz te silne mase lesa izdelal umetnino — kralja Matjaža, ki bo prebival v skalni duplini pod orjaškimi mecesni na Peci blizu Uletove koče kot duhovni simbol naših sanj in našega hrepenenja ter prerok lepših dni. Odkritje spomenika bo 21. t. m., o podrobnosti bomo pa še poročali.

Lep praznik gasilcev v Hotinji vasi

Slovesna blagoslovitev nove brizgalne. Živahne ovacije kumu, narodnemu poslancu Krejčiju.

Pretekla nedelja bo ostala v srcih naših gasilcev ko mogočna manifestacija v trajnem spominu. Bila je to mogočna revija naših čuvarjev ognja. Že v zgodnjih dopoldanskih urah so se jele zbirati pred gasilnim domom v Hotinji vasi, ki je bil ves odet s cvetjem, ogromne množice ljudi, da s svojim prihodom počaste delo in požrtvovalnost gasilcev, ki so si s svojim agilnim delovanjem nabavili najmodernejšo motorno brizgalno znamke »Renault« s 45 HP. Kakor ogromne procesije pa so prihajale množice ljudi v času slovesne blagoslovitve brizgalne ter mahoma napolnile velike prostore občinskega pašnika. Bilo jih je več tisoč. Krasen pa je bil sprejem kuma brizgalne, narodnega poslanca g. Krejčija, ki se je pripeljal v spremstvu okrajnega glavarja g. Milana Makarja, odvetnika g. Miloša Vauhnik in predsednika okrajnih organizacij JRKD g. Davorina Lesjaka. Prvi je po pozdravu začel govoriti narodni poslanec g. Krejči, ki je v globoko zamišljenem govoru podal poročilo o dosežanjih delovanju narodne skupščine. Govoril je tudi o namenih in ciljih bodočega dela, kar so poslušalci, ki jih je bilo okoli 200, z zanimanjem poslušali in odobraval. Za g. poslancem sta govorila g. Davorin Lesjak, in g. dr. Miloš Vauhnik, ki sta v kratkih besedah obrazložila namen nove stranke JRKD ter pojasnjevala velik pomen pristopa za vse sloje. Okraj-

mu podarila krasen šopek rož.

Sledila je slovesna blagoslovitev brizgalne, katero je opravil slivniški župnik g. Miholič. Za tem je bil slavnosten defilé vseh gasilcev z godbo na čelu. Po defileju so vsi navzoči odkorakali na veselični prostor, kjer je bila tudi velika dobrodelna tombola. Mogočna manifestacija se je zaključila šele pozno v noč s pravo ljudsko veselico.

Agilnim hotinjskim gasilcem k njihovem napreduku iskreno čestitamo in upamo, da bodo v tako lepi slogi kakor doslej delovali tudi v bodoče!

Politično delo na Dravskem polju

Dva shoda poslance Krejčija.

Med volilci v Hočah je bilo že več dni vnaprej veliko zanimanje za nedeljo napovedani shod poslanca g. Krejčija v lokalnih gostilne g. Frangeša. Že mnogo pred napovedano uro so se jeli zbirati možje volilci, ki so napolnili gostilniške prostore že pred prihodom govornikov. Z velikim navdušenjem so zato sprejeli narodnega poslanca Krejčija, okrajnega glavarja g. Milana Makarja, odvetnika g. Miloša Vauhnik in predsednika okrajnih organizacij JRKD g. Davorina Lesjaka. Prvi je po pozdravu začel govoriti narodni poslanec g. Krejči, ki je v globoko zamišljenem govoru podal poročilo o dosežanjih delovanju narodne skupščine. Govoril je tudi o namenih in ciljih bodočega dela, kar so poslušalci, ki jih je bilo okoli 200, z zanimanjem poslušali in odobraval. Za g. poslancem sta govorila g. Davorin Lesjak, in g. dr. Miloš Vauhnik, ki sta v kratkih besedah obrazložila namen nove stranke JRKD ter pojasnjevala velik pomen pristopa za vse sloje. Okraj-

ni glavar g. Makar je pa raztolmačil novi lovski zakon, nakar se je pričela splošna debata. Ob tej priliki se je ustanovila tudi Krajevna organizacija JRKD pod predsedstvom agilnega narodnjaka gosp. Lovra Papeža.

Popoldan je pa bil enak shod pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju, kjer so volilci z istotako velikim zanimanjem sledili besedam govornikov. Burne ovacije so napravili volici govornikom tudi ob priliki njihovega odhoda, želeč, da bi se čimprej spet vrnili.

Konjice

Sin zažgal staršem hišo. V četrtek 28. julija okoli pol 19. ure je izbruhnil požar v hiši g. Ernesta Hlebca, posestnika na Bregu št. 1 pri Konjicah. Ugotovljeno je, da je Hlebec dveletni sinček izpod svinjskega kotla vzel košček gorečega lesa in ga vrgel na pod kozolcem stoječi voz, ki je bil naložen s pravkar pripeljanimi snopi. V hipu je bil ves voz v plamenih, plamen je udaril skozi odprto okno v podstrešje hiše, ki je bila tekom 10 minut vsa v plamenu. Po preteku pol ure je ostalo od hiše in zraven stoječih gospodarskih poslopj le še golo zidovje, ki štrli sedaj žalostno v zrak. Hlebec je rešil le živino in nekaj pohištva, vse ostalo in zlasti ves dosežanji letošnji pridelek žita, ki ga je prav te dni spravil pod streho in vsa krma za živino, pa je postalo plen požara. Zavarovana je hiša za 40.000 Din pri »Jugoslaviji«, vendar znaša škoda mnogo več. Na pomoč je v najkrajšem času prihitelo konjiško gasilno društvo z motorno brizgalno in kmalu za njim so prišli gasilci iz Tepanja, ki pa niso mogli več preprečiti hipoma nastalega požara, ki se je lotil gorljivih predmetov.

Velik politični shod JRKD v Konjicah bo v nedeljo 7. avgusta ob 9. uri na dvorišču Narodnega doma. Zjutraj istega dne ob 7. uri pa bo shod v Zrečah na Kračunovem dvorišču. Shoda se udeležijo narodni poslanci iz Srbije in Hrvatske ter nekateri slovenski poslanci. Somišljeniki so na oba shoda iskreno vabljeni!

Sokolska prireditev v Oplotnici bo v nedeljo 7. avgusta s telovadnim nastopom in ljudsko veselico na vrtu g. Varla. Sodeluje pri prireditvi sokolska godba iz Središča. Pričakujemo lepe udeležbe sosednih društev in domačinov. Kakor čujemo, pridejo na sokolsko prireditev tudi narodni poslanci, ki bodo tedaj v Konjicah.

Ameriški rekordi.

Po odhodu vojaških čet iz Porenja so tamkajšnji župni uradi zbrali statistiko, po kateri je bilo rojenih v tistem času 3842 nezakonskih otrok. Očetov Amerikancev je bilo 1852, Angležev 988, Francozov 767, Belgijcev 199 in kolonistov 16. Ameriške čete s 5000 možmi so bile v Porenju 3 leta, dočim so imeli tam Francozi posadko 80.000 mož 12 let ...

Sokolstvo

Državni prvaki v Mariboru

Tučan in Buratović na štafeti Sokola II!

Zagrebska Sokolska župa je javila moštvo za štafeto Sokola Maribor I, ki bo v nedeljo 7. t. m. na novootvorjenem telovadišču, sledečo postavbo: 800 m: Tučan (državni prvak na 800 m!); 400 m: Dremil (zagrebški prvak na 400 m!); 200 m: Martinec; 100 m: Buratović (državni prvak na 100 m!) Udeležba Zagrebčanov, ki so sigurni favoriti, bo pač povzdignila zanimanje za štafeto. Skupno bo tekmovalo okoli 15 štafet in bo zato borba prav ostra.

Sokol matica.

Sokolsko društvo Maribor matica ima drevi ob 20. uri v društveni sobi v Narodnem domu redno odborovo sejo. Na seji bodo razpravljali o nedeljski slovesnosti ob priliki otvoritve letnega telovadišča Sokola Maribor I.

»Krst Jugovičev«

priredi Sokolsko društvo Konjice v soboto, 6. avgusta t. l. na prostem, in sicer na letnem telovadišču za Narodnim domom. Ta sokolsko programatična igra bo gotovo privabila mnogoštevilno občinstvo, zlasti ker je prireditev na prostem novost za Konjice.

Sport

Mariborski veslaški klub bo gradil čolnarno.

Tvrška Jelenec in Slajmer je pravkar izdelala načrte za čolnarno Mariborskega veslaškega kluba. Čolnarna bo postavljena ob Kaferjevem kopališču, in sicer na 250 kv. metrov velikem prostoru. Stavba bo najbrže že letos dogotovljena ter bo gotovo dvignila zanimanje za naš veslaški sport.

Tekmovanje za državno nogometno prvenstvo.

V nedeljo 7. t. m. se bosta odigrali v prvi ligi dve tekmi, in sicer v Ljubljani ASK Primorje:ISSK Maribor in v Zagrebu: Gradjanski:Viktoria.

Lahkoatletski odsek ISSK Maribora.

V četrtek bo sestanek vseh lahkoatletov ob 18.30 uri na igrišču v Ljudskem vrtu. Udeležba za vse obvezna. Posebno prosimo sledeče gg. za sigurno udeležbo: Mušiča, Kokota, Dolfa, Perina, Pina in Berta. Zadeva: Mariborski teden. — Načelnik.

Damski odsek ISSK Maribora.

Pozivamo vse članice lahkoatletinje in hazenašice, da se sigurno udeležijo važnega sestanka v četrtek ob 18.30 uri v Ljudskem vrtu. Udeležba obvezna! — Načelnik.

Spominjajte se CMD

Gustav Meyrink:

Opal

Vsi so občudovali opal, ki ga je nosila na prstu mis Huntova.

»Podedovala sem ga po svojem očetu, ki je dolgo služil v Bengaliji. Nekoč je bil last nekega bramana,« je dejala in s konicami prstov pogladila veliki, bleščeči se kamen. »Tak ogenj najdemo samo pri indijskih draguljih, — ali izvira od posebne vrste brušenja ali od svetlobe, ne vem, toda včasih se mi zdi, kakor da sije nemirno, iskreče se ko živo človeško oko.

»Kakor živo človeško oko,« je zamišljeno ponovil mr. Hargrave Jennings.

»Ali se vam zdi to čudno, mr. Jennings?«

Razgovarjali so se o koncertih, plesih, gledališčih — o vsem mogočem, toda vedno znova se je vračal pogovor na indijske opale.

»Lahko bi vam nekaj povedal o teh kamnih,« je končno dejal mr. Jennings. »toda bojim se, da bo mis Huntova potem enkrat za vselej izgubila vse veselje, ki ga ima sedaj s svojim prstanom. No, pa če počakate trenutek, bom poiskal rokodelca med svojimi spisi.«

Družba je z napeto pozornostjo prisluhnila.

»Torej poslušajte, prosim. Kar vam bom prečital, je odlomek iz potnih zapisov mojega brata — takrat sva sklenila, da ne objaviva ničesar, kar sva skupno doživela.

Torej: Pri Mahavelipurju sega džungla v ozkem pasu skoro tik do morja.

Vodne ceste, obstoječe iz prekopov, ki jih je dala napraviti vlada, preprežajo pokrajino Madras skoro do Trichinopolisa, kljub temu pa je notranost neraziskana in divja, neprodorna, pravo ognjišče tropeske mrzlice.

S svojo ekspedicijo smo pravkar pristali in temnopolti tamulski služabniki so uprav razkladali mnogobrojne šotore, zaboje in kovčge s čolnov in jih predajali domačinom, da jih poneso skozi gošta rižna polja, iz katerih so se kakor otoki v zelenem valovju tu pa tam dvigali gozdčki palmirskih palm, v skalno mesto Mahavalipur.

Polkovnik Sturt, moj brat Hargrave in jaz smo se takoj polastili majhnega svetišča, ki je bilo izsekano, prav za prav izrezljano iz enega samega mogočnega skalnatga balvana in je predstavljalo vso čudovitost starodavne stavbene umetnosti.

Sad silnega dela budističnih vernikov, ki so stoletja prisluškovali tu himnam navdušenih učencev velikega odrešenika! Sedaj je svetišče služilo bramanske-mu bogočastju Shive, prav tako, kakor

sedem iz skale izklesanih pagod z visokimi stebrišči.

V soteski pred vhodom v svetišče so se utaborili naši sepoyi iz rodu Mahratov. V svojih slikovitih oblekah z rdečimi in modrimi turbanji so spominjali na stare orientalske pravljice. In kakor bučeč slavospev morja na čast Shive Vseuničujočega so grmeli in odmevali udarci valov iz odprtih brlogastih hodnikov pagod, ki so se posamič vrstile ob obali.

Ko se je solnce nagnilo za gričevje, je šumot valov postal še glasnejši in bolj grozeč in nočna sapa ga je zanašala v zapuščenah stebriščah in stopniščah svetišča, kjer se je lomil v turobnih odmevih.

Služabniki so prinesli v naše svetišče baklje in se podali k svojim rojakom v vas. Posvetili smo v vse vdolbine in kote. Mnogo temnih hodnikov je držalo na vse strani v kleno skalo in plešoče postav bogov s skrivnostno zverženimi rokami in razprostrtimi dlanimi so s svojo senco stražile pri vstopih.

Le malokdo ve, da vsi ti kipi, njihovo število, njihov položaj, njihova višina in razpored značijo misterije nečutenih globlin, o katerih se nam Evropejcem niti ne sanja.

Hargrave nam je pokazal ornament na podstavku, palico s štirindvajsetimi vozli, na katerem so na desni in levi strani visele vrvice, ki so se spodaj cepile: simbol, ki predstavlja človeško hrbtenico,

poleg njega pa v slikah opis ekstaz in nadnaravnih doživetij, ki jih doživlja yogi na poti k čudežnim silam, če osredotoči misli in čuvstva na določene predele hrbtenice.

»To tukaj pingala, velika solčna struja,« je pritrjevalno kimal Akhil Rao, naš tolmač.

Tedaj me je zagrabil polkovnik Sturt za roko: »Tiho — — — ali nič ne slišite?«

Napeto smo prisluškovali v smer hodnika, ki ga je prikrivala očem ogromna postava boginje Kale Bhairabe in ki se je izgubljal v neprodorno temo.

Baklje so prasketale — sicer povsod grobna tišina.

Prežeča tišina, ki naježi lase, pri kateri duša trepeče in čuti, da se bliskovito poraja v življenje nekaj tajinstveno pošastnega in da se more iz teme nepoznanih globlin — iz kotov in vdolbin izprožiti neodvratna vrsta smrtonosnih prigod.

V takih trenutkih se izvija iz ritmičnih udarcev srca stakajoča bojazen — podobna besedam grgrajočega, grozotnega jecanja gluhozemelj: Ugg-ger, Ugg-ger, Ugg-ger. —

Zaman smo napenjali ušesa — vse okoli nas je bilo pogreznjeno v tišino.

»Zdela se mi je, da sem slišal krik, kakor globoko iz zemlje,« je šepnil polkovnik.

(Konec jutri.)

VOHUNI

Iz tajnih arhivov.

Prvi oddelek zbira podatke o številu in vrsti čet, ki jih vzdržujejo posamezne države. Vodi jo tudi knjigo o disciplini in morali teh čet ter o značaju in osebnih nagnjenjih poveljujočih generalov. Če je le mogoče, zberejo posebna poročila o vseh višjih častnikih, v katerih so zabeležena njihova službena leta, politično pričanje, gnotne in družinske razmere in nešteto drugih podrobnosti. Vsako napredovanje ali premestitev vestno zabeležijo v aktih.

Drugi pododdelek vojaškega departmana obravnava proizvodnjo velikih tovarn orožja v vseh državah. Tam zbirajo statistike o številu in vrsti artilerije, tankov, letal in malega orožja, ki je pri posameznih armadah v rabi, kakor tudi obsežne informacije o surovinah, ki so potrebne pri proizvodnji dotičnega vojnega materiala. Na posebnih zemljevidih so vrisane mreže strateško važnih cest in železnic, medtem ko kažejo načrti raznih trdnjav in utrd, katere so sovjetski agenti ali ukradli ali pa kupili, ovire, ki preprečujejo napredovanje sovražne vojske. Vse te načrte skrbno pregledajo, in poseben štab inženirjev in častnikov proučuje njihovo uporabljivost.

Temu sledijo tajne formule za razstreliva in strupene pline. Takoj ko jih dodelijo pripadajočim aktom, jih preizkusijo

v laboratorijih G. P. U. Od tam jih pošljejo posebej v ta namen nastavljenim kemikom, katerih naloga je, da izpolnijo morebitne nepopolne formule. Ne štedijo ne časa ne denarja, dokler ne izvoajo zadnje tajne vsakega razstreliva in tako izpopolnijo natančne podatke.

Delo v sobi št. 161 ni nikdar končano. Skoraj vsako uro pridejo novi dokumenti, katere navidezno v neredu polagajo v posamezne predale. Karte, načrti in skice ležijo v neredu na mizah posameznih risarjev.

Kadar so predali napolnjeni, jih uradniki izpraznijo, pregledajo njih vsebino in jo potem odpošljejo posameznim oddelkom. Nov most preko neke reke v Nemčiji zarišejo na zemljevidu; zadnje napredovanje nekega španskega polkovnika zabeležijo v njegovih osebnih podatkih; statistike neke tovarne malega orožja v Birminghamu medsebojno vzporejajo; svako v neki jeklarni v Chicagu zabeležijo v aktih. Tako se opravlja delo vedno dalje.

Tujec zelo težko dobi dostop do sobe št. 161, toda še vse bolj strogo pa čuvajo tajne sobe št. 184. Kljub temu je komunistični delegat X. imel priliko malo pokukati v to tajinstveno sobo. Kajti nekega dne, ko je bival že več mesecev v Moskvi, je prišel k njemu uradnik čke in mu dejal, naj gre nemudoma z njim. Odpehtali so ga takoj v sobo št. 184, kjer je že pet oseb čakalo nanj. Molče so sedeli za mizo in kadili običajne ruske cigarete.

V kotu je sedel, s proti njemu obrnjenim hrbtom, stenograf, katerega naloga je bila, zabeležiti njegove izpovedbe.

Predmet razpravljanja je bil slab značaj nekega gospoda v delegatovi domovini, kateremu so poverili nadzorovanje komunistične stranke v tistih krajih. Poneveril je velike vsote in izginil neznano kam. Njegove poneverbe so zakrili, kajti sovjetskim oblastem je ljubi molk nad takimi umazanimi zadevami, ko da bi jih izdali v javnosti. Dobro se zavedajo, da objava grehov nepoštenih agentov njihovi stvari samo škoduje. Toda komite, kateremu je bila poverjena v tej stvari preiskava, je prisojal veliko važnost izpovedbam tega delegata.

Popolnoma slučajno je bila seja v sobi št. 184, ker so običajno pisarno tega komiteja prav takrat nujno potrebovali. Medtem, ko je delegat odgovarjal na stavljena vprašanja, se je nekoliko ogledal po sobi, o kateri je bil že toliko slišal. Vse stene so bile tako na gosto pokrite z zemljevidi, da ni bilo nikjer niti za prst prostora; na vratih, ki so vodile v to sobo, so bile obešene tablice z imeni in številkami, in ki so služile za pregled zemljevidov na stenah. Najprej je vzbudil njegovo pozornost zemljevid Evrope, ki je imel približno dva metra v kvadratu. Opazil je, da so glavna mesta vsake države zaznamovana s črnimi zastavicami, na katerih je bila cela vrsta belih številk.

Včasih so imele te zastavice poleg šte-

vilk še rdeče križe ali pa napise, in nekatera največja mesta so imela kar po dve ali tri zastavice. Vsaka teh zastavic je pa bila ovita s tanko svilen nitko, ki je bila napeta na rob zemljevida, odkoder se je ob steni vlekla do podrobnejšega zemljevida dotične države, katere zemljevid je bil tudi ves posejan z zastavicami. Na neki teh zastavic se je pa rdeča nitka končala.

Ko je X. eno izmed teh rdečih nitk zasledoval, je opazil, da se končuje na zemljevidu Francije, katerega je pričel sedaj kolikor mogoče natančno pregledovati.

Opazil je, da je obala zaznamovana s celo vrsto svetlozelenih zastavic, medtem ko so bile kopne meje zaznamovane v glavnem z modrimi zastavicami. V notranjosti dežele so bile zastavice najrazličnejših barv; pri natančnejšem opazovanju je odkril, da imajo utrjena mesta kot Toul, Verdun in Metz kar po pet zastavic različnih barv. Približna cenitev je pokazala, da je na tem zemljevidu Francije najmanj tisoč zastavic.

Ogledal si je tudi zemljevide Anglije in Belgije, ki so imeli tudi mnogo zastavic; Italija pa je imela razmeroma zelo malo takih markacij. V britskih kolonijah in Združenih državah je v obljudenih krajih kar mrgolelo teh zastavic. Rdeče niti pa so se vlekale preko vseh zemljevidov, se križale na svoji poti preko morja in meja in vezale posamezne zastavice med seboj, tako da so bili ti zemljevidi podobni ogromnim pajčevinam.

Uprava „Jutra“ in „Večernika“ ima večjo množino

makulaturnega papirja

zelo poceni na prodaj.

Interesenti v okolici naj pošljejo pismena naročila!

Prodajam novozidano hišo.

Devica Marija Brezje 13 pri Mariboru. 2457

Sobo in črkoslikanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago, izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3, za kavarno »Astoria«. 8

Atomobilisti in motociklisti pozor!

Avto in moto gumi kupuje v vsaki množini in najvišjih cenah mehanična delavnica Justin Gustinčič, Tattenbachova ulica 14. 2345

Predno vam bo kolo ukradeno

javite pri »Kolozaščiti«. Kralja Petra trg 6, tel. 2506 2347

Denarnice za kovani denar

v veliki izbiri pri Ivanu Kravosu, Maribor, Aleksandrova c. 13. 2301

Ako jagode sadite v avgustu,

imate spomladi že sad. Razveselite Vaše otroke in sebel! Zahtevajte cenik! Drevesnica Rosenberg, Maribor. 2427

Trgovski lokal

20x3,70 m velik s 1. septembrom oddam v najem. Gosposka 5, Vicel. 2437

Soliden boljši gospod

išče opremljeno sobo za takoj. Soba naj se prijavi v upravi »Večernika«. 2453

Dve trosobni stanovanji s pritliklami,

solnčni, suhi, novo adaptirani oddam s 1. septembrom. Reflektira se samo na boljše in sta ne stranke. Pojasnila v trgovini Sikošek, Koroška c. 102. 2445

Uradnikom

(tudi na vodilnih mestih) se nudi s tihim sodelovanjem veliki postranski zaslužek. — Ponudbe je poslati pod »Priložnost« na upravo tega lista. 2451

Lepo, separirano, prazno sobo v villi

takoj oddam. Nekrepova ulica 8 I, levo. 2450

Novozidana hiša na prodaj.

Vzamem tudi hranilno knjižico. Pobrežje pri Mariboru, Lovska ulica 12. 2444

Prodajam novozidano družinsko hišo,

davka prosto. Pobrežje, Gozdna ul. 9. 2443

Inkasant trezen z majhno kavčijo

se takoj sprejme. Prednost imajo upokojenci, ki so obenem kolesarji. Naslov v upravi »Večernika«. 2441

Opremljeno stanovanje, sobo in kuhinjo

oddam v najem dvema zakoncem ali dvema damama. Studenci, Cankarjeva ulica 7. 2442

Pletiljo

dobro izvežbano v nogavicah in fazoni, kakor tudi učenko sprejme E. Lozej, Frankopanova ulica 5. 2446

Motorni čoln »Neptun« v Mariboru

v zelo dobrem stanju, radi bolezni lastnika na prodaj. Vprašati Pečar-Kovoč, Kamnica pri Mariboru. 2447

Britje Din 2.—, striženje Din 4.—

samo pri »Franko«, Mlinska ulica 8. 2448

Iščem za konec oktobra

elegantno stanovanje, obstoječe iz treh sob, kuhinje, kopalnice in sobe za služkinjo. Vrt začeljen. Ponudbe pod »Elegantno« na upravo. 2452

Umrl nam je nenadoma naš ljubljani soprog, ozir. dobri oče, tast, brat in svak, gospod

OSKAR DEV

deželni sodni svetnik v pokoju,

dne 2. avgusta 1932 po daljšem bolehanju.

Truplo blagopokojnika homo v četrtek, dne 4. avgusta ob 18. uri, v hiši žalosti, Maistrova ul. št. 1, slovesno blagoslovili, nakar ga prepeljemo v Ljubljano, na pokopališče pri Sv. Križu, odkoder bo pogreb v petek, dne 5. avgusta, ob 17. uri. Maribor, Ljubljana, 3. avgusta 1932.

Antonija Dev, roj. Vičič, soproga; dr. Miroslav Dev, sodnik, inž. arh. Saša Dev, sinova; Anica Dev, roj. Kac, sinaha; Edvard Dev, kapetan v pok., brat; Antonija Doljan, Olga Roos, Eljenora Dev, Mira Costaperaria, sestre.

Ter vsi svaki in svakinje.

Brez posebnega obvestila.

Raznašalko

za raznašanje »Jutra« in »Večernika« po Krčevini iščemo.

Zglasiti se dnevno ob 9. zjutraj v upravi

Za vkuhavanje in vlaganje

sadja in rastlin priporočam

pristno slivovko, vinski špirit in droženko,

kis za vlaganje kumaric

ADALBERT GUSEL

2224

veletrgovanje Aleksandrova 59 Maribor Koroška cesta 48

Kogel Jakob, javni notar v Mariboru, javlja sorodnikom in prijateljem, da je danes ob pol 3. uri zjutraj njegova blaga soproga, gospa

Julija, roj. Harmel

po težki bolezni mirno, Bogu vdano preminula.

Njej vječnaja pamjatj, njemu tiho sožalje!

Sprejem k večnemu pokoju bo iz Vrtnice ulice 21 na frančiškansko pokopališče 4. avgusta ob 15. uri.

V MARIBORU, dne 3. avgusta 1932.

Posebna obvestila se ne razpošiljajo.